

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 18 oktyabr 2023-cü il №79 (2791) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

TÜRKSOY-un 30 illiyinə həsr olunmuş təntənəli tədbirin iştirakçılara

Hörmətli xanımlar və cənablar! Sizi Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının - TÜRKSOY-un yaradılmasının 30-cu ildönümü münasibətə Bakıda keçirilən təntənəli mərasimde ürəkdən salamlayıram.

Türk dünyası öz qədim və möhtəşəm mədəniyyəti ilə bəşər sivilizasiyası tarixinə iftixar dolu parlaq səhifələr yazmışdır. Türk xalqları şanlı keçmişlərindən güc alaraq zamanın sınaqlarından daim alnıacıq çıxmış, günümüzdək milli mədəni özünəməxsusluğunu qoruyub saxlamışlar. Misilsiz zənginliyi ilə seçilən ümumtürk mədəni irsinin mühafizə olunması, bu böyük sərvətin gələcək nəsillərə çatdırılması və dünyaya tanıtılması işində TÜRKSOY qardaş türk ölkələri arasında yaradılan ilk beynəlxalq qurum kimi ötən müddətde təqdirəlayiq xidmətlər göstərmişdir.

Məhz TÜRKSOY-un təşkilatçılığı və bilavasitə iştirakı ilə enənəvi şəkil alan layihələr, müntəzəm keçirilən mədəniyyət günləri, incəsənət festivalları, həmçinin türk dünyasının şah əsərlərinin, əlamətdar tarixi-mədəni hadisələrinin və görkəmli şəxsiyyətlərinin tentəne ilə qeyd olunan yubileyləri türk xalqları arasında qarşılıqlı əlaqələri dərinləşdirmiş və möhkəmlətmüşdür. Təşkilat üzv ölkələrin mədəniyyət və incəsənet xadimlərinin yaxınlaşması üçün bu gün də var qüvvəsinə əsirgəmir. Onun fəaliyyəti türk dövlətləri rəhbərlerinin bütün zirvə toplantılarında, dövlət və hökumət başçılarının birgə bəyannamələrində həmişə yüksək qiymətləndirilmişdir.

Ortaq türk mirasının qorunması və təbliği ilə bağlı gerçekləşdirildiyi irimiyyaslı layihələrlə Azərbaycan TÜRKSOY-a hər zaman dəstəyini ifadə etmiş, türkdilli ölkələrin mədəni inteqrasiyasının geniş vüsət almasına çalışmışdır. Təşkilatla respublikamız arasında əməkdaşlıq münasibətləri hazırda ən yüksək səviyyədədir. Şuşa şəhərinin 2023-cü ilde "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illiyine həsr olunmuş I Türk Dünyası Mədəniyyət Forumunun və "TÜRKSOY Mədəniyyət Günləri"nin keçirilməsi bu istiqamətdə birgə səyələrimizin bariz göstəriciləridir.

Türk dünyası birliliyinin daha da möhkəmləndirilməsi və müstərək mədəni-mənəvi dəyərlərimizin la-yiqincə qorunub yaşıdalması yolunda hər birinə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Biz Ordumuzla, Silahlı Qüvvələrimizlə fəxr edirik, onlar bizim qürur mənbəyimizdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Tərtər rayonuna səfər edib.

Dövlətimizin başçısı Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində istirahət parkının açılışında iştirak edib.

Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işçىldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov və Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev istirahət parkında görülən işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat veriblər.

Bildirilib ki, 1970-ci illerde Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilən Suqovuşan su anbarının ətrafında yaradılan parkda əhalinin asudə vaxtının səmərəli təşkil üçün sahil boyu gəzinti ciçirəlləri salınıb, oturacaqlar, söhbətgahlar, uşaqlar üçün əyləncə meydançası, idman qurğuları quraşdırılıb. Ərazisi 7,5 hektar olan parkda, həmçinin turist informasiya mərkəzi, kafe, üzən estakada, turistlərə xidmət göstərəcək nəqliyyat vasitələri üçün avtodayanacaq yaradılıb. Burada geniş yaşıllaşdırma işləri görüllüb, 5 minə yaxın ağac və kol ekilib.

Katırladək ki, Suqovuşan istirahət parkının teməli 2022-

ci il martın 20-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyeyanın iştirakı ilə qoyulub.

Həmçinin məlumat verilib ki, Suqovuşanda turizm infrastrukturunun yaradılması prosesinin ikinci mərhələsində yeni körpünün inşası, tərxi körpünün və ərazidəki məbeddin, eləcə də məbədin ətrafindakı tarixi təkilişlərin konservasiyası, mövcud Bayraq meydانının parka adaptasiyası həyata keçiriləcək, genişmiy়aslı abadlıq işləri görülmələr.

Bildirilib ki, 1898-ci ilde inşa edilmiş məbəd Qarabağ zonasında ənənəvi alban dini memarlıq məktəbinin elementlərini özündə ehtiva edir. O, yerli əhəmiyyətli abidə kimi dövlət tərəfindən mühafizə olunur.

Həmçinin qeyd edilib ki, Suqovuşan qəsəbəsinin yerləşdiyi ərazi tarixən Qafqaz Albaniyasının tərkibinə daxil olmuş, onun sosial-mədəni və herbi-siyasi tarixində önemli yer tutmuşdur. Bu baxımdan qəsəbənin yaxınlığında yerləşən müqəddəs Yelisey monastırının Qafqaz Albaniyasının hökmətləri III Mömin Vəcəqqanın adı ilə bağlı olması təsadüfi deyil.

Bələ geniş ərazidə təməl-qoyma mərasimindən ötən qısa müddət ərzində gözoxşayan istirahət parkının yaradılması olduqca füsunxar, bənzərsiz təbiəti olan və tarixi abi-

dələrlə zəngin Qarabağ bölgəsinin tezliklə Azərbaycanın əsas turizm zonalardan birləşdiriləcəyini sübut edir.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Tərtər rayonunda Suqovuşan su anbarının təmir-bərpədən sonra istifadəye verilməsi mərasimində iştirak edib.

Dövlət Su Ehtiyatları Agenliyinin sədri Zaur Mikayılov Azərbaycan Prezidentinə görülen işlər barədə məlumat verib.

Qeyd edək ki, Suqovuşan su anbarı və magistral kanallar 1976-ci ildə istismara verilib. Su anbarının ümumi su tutumu 5,86 milyon kubmetrdir. Bəndin üstdən uzunluğu 630 metr, hündürlüyü 28 metr, eni isə 10 metrdir.

Dövlətimizin başçısı su anbarında görülen işlərə dair videoçarxa baxıb.

Su anbarının yerləşdiyi ərazi 28 il işğal altında olduğunu Tərtər rayonunda 24,5 min, Ağdərə ərazisində 14,4 min, Goranboy rayonunda 7 min, Yevlax rayonunda 5,9 min, Bərdə rayonunda 12,6 min, Ağdam rayonunda 30 min, Ağcabədi rayonunda 2 min hektar olmaqla, ümumi hektardan 96 min hektardan çox torpaq sahəsinin su təmirinə ciddi çətinliklər yaranmışdır. Su anbarında apa-

rılan təmir-bərpə işləri həmin torpaq sahələrinin suvarılması işinin yaxşılaşdırılmasını təmin edəcək.

Prezident İlham Əliyev Suqovuşan su anbarını işə salıb.

Qeyd edilib ki, Tərtərçay və Turağayçay çaylarından daxil olan sular su anbarında tənzimlənərək, ümumi suburaxma qabiliyyəti saniyədə 70 kubmetr olan əsas magistral kanala, başlangıçdan 5,2 kilometr sonra isə hər birinə suburaxma qabiliyyəti saniyədə 50 və 20 kubmetr olan sağ sahil və sol sahil magistral kanallarına verilir.

Bildirilib ki, su anbarında yeni inzibati bina və gözətçi binası, təmir emalatxanası və nasosxana tikilib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Sərsəng su anbarının ərazisində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaldıb.

Sonra dövlətimizin başçısı su anbarının ərazisində baxıb.

Qeyd edək ki, mühüm strateji əhəmiyyətə malik Sərsəng su anbarı Ulu Önder Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilib. 1976-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyev su anbarının açılışında şəxşən iştirak edib.

Sərsəng su anbarı Azərbaycanın en bolsulu çaylarından olan Tərtərçayın üzərində yerləşir. Ümumi həcmi 560 milyon kubmetr olan su anbarı Qarabağ iqtisadi rayonunun ən iri su hövzəsidir. Bəndin hündürlüyü 125, uzunluğu 555, eni isə 10,2 metrdir. Sərsəng su anbarı vasitəsilə Bərdə, Tərtər, Ağdam, Ağcabədi, Yevlax və Goranboy rayonlarında, ümumilikdə 96 min hektardan çox ərazi suvarılır. Su anbarının bəndində ümumi gücü 50 meqavat olan su-elektrik stansiyası tikilib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Ağdərə əshərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaldıb.

Sonra dövlətimizin başçısı əraziyə baxıb.

Qeyd edək ki, Ağdərə əshəri 1993-cü il iyunun 27-də işğal olunub. Bu il sentyabrın 20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində Ağdərə əshəri separatçılardan təmizlənib.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: Biz Ordumuzla, Silahlı Qüvvələrimizlə fəxr edirik, onlar bizim qürur mənbəyimizdir

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaldıb.

Dövlətimizin başçısı burada çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Əziz həmvətənlər.

Bu gün tarixi bir gündür. Bu gün Xankəndi şəhərinin mərkəzi meydanında Azərbaycan Bayraqı qaldırıldı. Bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm.

Düz 20 il bundan əvvəl Azərbaycan xalqı mənə böyük etimad göstərək prezident seçkilərində Prezident vezifəsinə seçmişdir. O vaxt doğma xalqıma müraciət edərək söz vermişdim ki, Azərbaycan xalqının və Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarını müdafiə edəcəyəm, Azərbaycanın ərazi bütövüyünü qoruyacağam. Konstitusiyaya və "Qurani-Kərim"ə əl basaraq and içmişdim. Şadəm ki, son 20 il ərzində verdiyim bütün vədlər, qarşıma qoyduğum bütün vəzifələr icra edildi.

Bu gün bütün Azərbaycan

dirdik. Hər gün biz bu müqəddəs anı yaxınlaşdırırdıq və dəfələr deyirdim ki, hər birimiz, hərə öz yerində öz işi ile bu günü yaxınlaşdırımalıdır.

Bu illər ərzində Azərbaycan

Ordumuzun gücləndirilməsi işində yorulmadan çalışdıq. Elə bir güclü ordu yaratdıq ki, bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələri istənilən vəzifəni şərəflə yekine yetirə bilər və biz bunu döyüş meydanında sübut etdik, həm üç il bundan əvvəl Vətən müharibəsi dövründə cəmi 44 gün ərzində düşməni kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur etdik, eyni zamanda, keçən ay cəmi 23 saat davam edən antiterror əməliyyatı bizim gücümüzü göstərdi və yenə də düşmən ağ bayraq qaldıraraq teslim oldu. Biz haqlı olaraq Silahlı Qüvvələrimizlə fəxr edirik.

Bu gün burada olmayıüzün əsas səbəbkarı Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan övladıdır. Elə bir gənc nəsil yetişdirdik ki, Vətən, torpaq uğrunda ölüme getmeye hazır idи və ölüme də gedirdi. Allah bütün şəhidlərimizi rəhmət eləsin. Biz onların ru-

ğıq, heç vaxt imkan verməyəcəyik ki, bizim torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın.

Vətən müharibəsi cəmi 44 gün çəkdi. Bütün bu günlər ərzində dəfələrlə xalqa müraciət edərək, eyni zamanda, düşmənə müraciət edərək bildirmişdik ki, silahları yerə qoyun, torpaqlarımızın azad olunmasının qrafikini, tarixini verin və biz müharibəni dayandırmağa hazırlıq. Buz Şuşanı - bizim müqəddəs ocağımız olan, alınmaz qala sahilən Şuşanı azad edəndən sonra artıq düşmən öz möğlülüyü dərk etdi, ağ bayraq qaldırıvə biz müharibəni da-

yandırıq.

Xatırlayıram, o vaxt bəziləri sual verirdi: Nə üçün, nə üçün biz o vaxt - noyabrın 10-da müharibəni dayandırmağa razılıq verdik. Bu gün bax, burada durarkən bir daha bildirmək istəyirəm ki, biz hər şeyi vaxtında etməliyik və etmişik. Azərbaycan xalqının böyük əksəriyyəti o vaxt da - noyabrın 10-da və ondan sonrakı dövrədə çox yaxşı başa düşürdü ki, biz istədiyimi-

Qarabağ müharibəsi dayananda da Azərbaycan xalqı bilirdi ki, mən bunu bilirəm. O gündən üç il keçməmiş biz bu gün buradayıq, Xankəndidəyik, Xankəndinin mərkəzindəyik, Azərbaycan Gerbi, Azərbaycan Bayrağı altında. Bu, böyük xoşbəxtlikdir və tarixi hadisədir. İndi bu tarix haqqında danışmaq mənim üçün bəlkə o qədər də düzgün deyil. Cənubi bu tarixi biz yaşamışıq, bu tarixi biz yaratmışıq. Azərbaycan xalqı elə bir Qələbə qazanıb ki, həm dillər əzbəri olub, həm də bu Qələbə əbədi bizim tariximizdə əbədi olacaq. Bizzən sonra gələn nəsiller bu Qələbə ilə əbədi və haqlı olaraq fəxr edəcəklər.

Bu il "Heydər Əliyev İli"dir. Biz Heydər Əliyevin 100 illiyini il boyunca qeyd edirik. Necə qeyd edirik? Onun siyasetinə, onun tarixi irlərinə hörmət göstərərək, onun siyasetini davam etdirərək qeyd edirik. Mən Ulu Öndərin ad gününü Şuşada keçirdim. Biliyim, o vaxt bəziləri sual verirdi ki, təntənəli iclas ha-

xalqı ürəkdən sevinir, bütün Azərbaycan xalqı "Allaha şükrür" deyir. Bu günü biz 30 ildən çox gözlemişdik. Ancaq hər birimiz, əminəm və inanırdıq ki, bu gün gələcək.

İyirmi il bundan əvvəl Prezident kim öz vəzifə borcumu yeri yetirməyə başlayanda qarşıma bir nömrəli vəzifə qoymuşdum ki, Azərbaycan Bayraqı o vaxt işgal altında olan bütün ərazilərdə, bütün torpaqlarda, bütün şəhər və kəndlərdə qaldırılsın. Hər gün, hər saat biz bu müqəddəs məqsədə doğru ge-

müəllifidir. Biz bu illər ərzində Ermənistan-Azərbaycan münaqışmasını həll etmək üçün güclü bir siyasi və hüquqi zəmin yaratdıq. Eyni zamanda, biz güclü iqtisadiyyat yaratdıq və son 20 il ərzində bu istiqamətdə əldə edilmiş uğurlar göz qabağındadır. Bizim iqtisadiyyatımız dörd defədən çox artıb. Güclü iqtisadiyyat müstəqillik deməkdir. Müstəqillik heç vaxt şərti olmamalıdır. Əsl müstəqilliyə nail olmaq üçün güclü iqtisadiyyatın olmalıdır, güclü ordun olmalıdır.

ze nail olacaq. İstədiyim isə bax, burada dalğalanan Azərbaycan Bayrağıdır.

Azərbaycan xalqı mənə 20 il bundan əvvəl böyük etimad göstərmişdir və bu illər ərzində mən bunu hər zaman hiss etmişəm, bu inam daha da artmışdır. Bu gün vaxtılıq - hələ işğal dövründə dediyim sözlər və xalq tərəfindən təkrarlanan sözler mənim üçün ən böyük mükafatdır. Mən o vaxt demişdim ki, nəyi, necə, nə vaxt etmək lazımdır, onu mən bilirəm. İkinci

rada keçiriləcək, təntənəli iclasda kim çıxış edəcək, hansı xariçi qonaqlar geləcək? Sonra da gördülər ki, heç bir təntənəli iclas keçirilməmişdir. Nə, üçün? Ona görə ki, bizim Ulu Öndərin xatirəsinə hörmətimiz əməli işlərə ölçülümlər. Bu, birincisi. İkinci, Heydər Əliyev çox təvazökar insan idi, heç vaxt təmtəraqlı mərasimlər keçirmirdi. Onun 50 illiyini mən yaxşı xatırlayıram. 1973-cü ildə evdə ancaq ailə üzvləri onu qeyd etdik.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Biz Ordumuzla, Silahlı Qüvvələrimizlə fəxr edirik, onlar bizim qürur mənbəyimizdir

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Altmış illiyini də xatırlayıram, o zaman Moskvada çalışırırdı. Orada da heç bir qonaq yox idi. Yetmiş illiyini Naxçıvanda oraya gələrək atamla birləkde qeyd etmişdim. Səksən illiyini isə, - arṭiq sağlamlılığı o qədər də yerində deyildi, - Ankarada xəstəxanada, xəstəxananın yeməkhanasında keçirmişdi. Ona görə də atamın 100 illiyini bizim üçün böyük rəmzi mənə daşıyan, hər bir azərbaycanlının üzəyində yaşayış Şuşada qeyd etməli idim. Orada Azərbaycan xalqına müraciət edərək öz ürək sözlərimi dedim. Bu gün Ulu Öndərin, bizim bu günű görməyən bütün həyatdan gedənlərin ruhları şaddır. Onların ruhlarını şad edən biz olmuşuq, Azərbaycan xalqı olub, onların davamlıları olub.

Ulu Öndərin 100 illiyini qeyd etdiyimiz vaxtda bu gün burada olmağım, elbəttə ki, böyük rəmzi mənə daşıyır. Onu da bildirməliyəm ki, Azərbaycan torpağında heç bir tarixi, coğrafi və siyasi əsası olmayan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti də 100 il bundan əvvəl - 1923-cü ildə yaradılmışdır. Bu, 100 ilin tarixi-

baycana ən çox düşməncilik edən hansı ölkələrdir. Həmin ölkələr ki, o vaxt -1992-1993-cü illerde Ermənistandan yanında idi, onları işğala təhrik edirdi, işğalı dəstekləyirdi və onlara bərəət qazandırırdı. Heç nə dəyişməyib bu 30 il ərzində. Xalqımız böyük faciələrlə üz-üzə qalmışdı, 1 milyon insan evsiz-əsiksiz qalmışdır, torpaqlarımız tama-mile dağıdılmışdır. Bu gün azad edilmiş torpaqlarə gələn hər bir insan öz gözələri ilə erməni vəhşiliyini görür. Bir dənə salamat bina qalmayıb. Bize qarşı etnik təmizləmə aparılmışdır. Bize qarşı soyqırımı törədilmişdir, Xocalı soyqırımı. Ondan çox ölkə Xocalı soyqırımı təniyib, "Xocalıya ədalət!" hərəkatı geniş beynəlxalq vüsət almışdır. Bax, o çətin dövrən bu günə qədər keçdiyimiz yol şəref və ləyaqət yoludur. Biz toparlanıdık, güc yığdıq. Azərbaycan xalqı 1993-cü ildə öz müdrikliliyi bir daha göstərməmişdir, Ulu Öndər Heydər Əliyevə dəstək vermişdir, onu prezident vəzifəsinə seçmişdir və o vaxtdan bu günə qədər inkişaf yolu ilə gedir. Son 20 il ərzində isə bu inkişaf daha da sürətlidir və bütün sahələrdə özünü göstərir.

dir. Görün, bu 100 il ərzində xalqımız nə qədər əzab çəkib, tarix bizi nə qədər sınaja çəkib. Əyilmədik, sınmadıq, o boyda böyük faciə ilə təkbaşına üz-üzə qalmışdıq, heç kim bizim yanımızda durmadı. Torpaqları-mı işğal altına düşəndə heç bir ölkə arxamızda dayanmadı, heç mənəvi dəstək də göstərmədi. Bütün əsas güclər Ermənistən arxasında idi və bugünkü tarix onu bir daha göstərir. Baxın görün, bu gün Azə-

Bu bina keçən əsrin 60-cı illərində inşa edilmişdir, Azərbaycan büdcəsi hesabına. O vaxt Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin partiya komitəsinin binası idi. Buna partkom binası deyirdilər. Bu binada bir çox şəxslər oturub. Vaxt var idi burada azərbaycanlılarla ermənilər dostluq şəraitində yaşamışdır. Vaxt var idi nəinki Xankəndidə, Qarabağda, Bakıda, Gəncədə, İrəvanda, Göygədə, Zəngəzurda, Dərələyəzdə, Basar-

keçərdə azərbaycanlılar və ermənilər dostluq şəraitində ya-şamışlar. Mən o illeri xatırlayıram və xüsusilə Heydər Əliyev sovet Azərbaycanında rəhbərli-yə geləndən sonra Qarabağda o vaxta qədər olmuş bəzi millət-ci qüvvələr tamamilə kənarə cə-kilmişdi. Düz 18 il. 1969-cu il-dən 1982-ci ilə qədər bir dənə də xoşagəlməz hala rast gəlin-məmişdi. Mən xatırlayıram, atamlı birləkde burada olmu-şam. O ab-havani mən xatırla-yıram. Burada, sözün əsl mə-nasında, səmimi bir ab-hava şəraitində temaslar var idi, birgə işlər görülürdü. Bu gün Sərsəng su anbarının üzərində Azərbay-can Bayrağını qaldırıdıq. Heydər Əliyevin təşbbüsü ilə bölgənin, kənd təsərrüfatının inkişafı üçün 1976-cı ildə Sərsəng su anbarı, Suqovuşan su anbarı inşa edilmişdir. O vaxt nə qədər böyük investisiyalar qoyul-

Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti Azərbaycandan Ermənistana verilsin. Bunu da qaldıran Mos- kvada oturan erməni milletciyi iddi. Bu məsələ harada qaldırıldı, Fransanın bir qəzetində, yene

qalmışdır və bu altı il bizim üçün faciəvi, böhranlı, utancverici illər kimi tarixdə qaldı. Torpaqlar işğal altına düşdü, bir-birini dəyişən antimillli hökumətlər faktiki olaraq ancaq öz şəxsi maraqlarını qorumağa çalışırdılar, həm sovet dövründə, həm müstəqillik dövründə. Xüsusilə AXC-Müsavat antimillli cütlüyünün xeyanətkar və satqın fəaliyyəti neticəsində bütün bu boyda ərazi işğal altına düşdü, sonra da qorxaqcasına öz vəzifələrini guya donduraraq kənarə çəkil-dilər.

Yenə Heydər Əliyevin dühəsi, onun siması, Heydər Əliyev amili Azərbaycan xalqının yardımına yetişdi və biz haqqı olaraq Ulu Öndəri Xilaskar adlan-dırırırdı. O vaxt Azərbaycanın dövlət müstəqiliyi əldən gedə bilərdi.

Bu binada ən ali kürsüdə oturanların bəziləri indi Bakıdadır. Onlar Bakıya gəlmək isteyirdilər, onlar bizi hədələyirdilər, deyirdilər ki, onların tankları Bakı küçələrində olacaq, haqlı çıxdılar. Onların tankları Hərbi Qəni-mətlər Parkındadır. Onlar deyir-dilər ki, Bakıya gəlib çay içəck-lər. Burada da haqlıdırlar. İndi çay içirlər, istintaq təcridxanasinda. Özünü "prezident" adlandırmış üç təlxək bax, burada oturub bize meydən oxuyurdu, bizi hədələyirdi, bizi təhqir edir-

muşdu. Ağdamdan Xankəndiyə dəmir yolu çəkildi, burada ali məktəb yaradıldı və Xankəndidə gördüyüünüz binaların mütləq əksəriyyəti məhz o illərdə inşa edilmişdir. Kənd təsərrüfatı inkişaf edirdi. O vaxt tekçə keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti 100 məməndən çox üzüm təd-rük edirdi.

Bütün bunlar o vaxt kolxo-zlarda, sovxozlarda işləyənlər üçün gəlir mənəbəyi idi, insanlar burada yaxşı yaşayırdı. Heç bir ayrı-seçkililik, diskriminasiya ol-mamışdır. Bu sözlərimi təsdiq etmek üçün bir misal gətirə bilərəm, o vaxt Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin partiya komitəsinin doqquz nəfərdən ibarət büro üzvü var idi. Onlardan sek-kizi erməni, biri azərbaycanlı idi, o da Şuşa Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi. Yaxşı, əger ayrı-seçkililik var idisə, onda bax, gətirdiyim misal nəyi göstərir? Birinci katib erməni, icraiyyə komitəsinin sədri erməni, bütün digər vəzifəli şəxslər, burada heç bir ayrı-seçkililik yox idi. Azərbaycanda erməni dilində qəzet dərc edilirdi, yəni, o illər-de olub və bilirsınız biz o illər-də kənarə qoya bilmərik. Əksinə, o illəri xatırlayanlar o xatirələri gənc nəsillə bölüşsünlər. Çünkü o olub, ancaq sonra nə olub? 1987-ci ildə Heydər Əliyev öz vəzifəsindən kənarlaşdırıldı, Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının büro üzvlüyündən çıxarıldı. Sovet İttifaqının Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsindən də çıxarılmışdı. İki həftə keçməmiş erməni millətçi-leri məsələ qaldırmışdır ki,

tinqlər keçirilmişdir və bütün bunlar millətçiləri daha da ruh-lanırdırdı. Ermənistən buraya durmadan erməni millətçiləri, daşnaklar, qanıçənlər, beynəlxalq terrorçular gəlirdilər. Xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyasəti məhz buradan baş-lamışdı. Bax, o illərdə o binada oturanlar, bütün erməni və Azərbaycan xalqlarının faciələrinin səbəbkarlarıdır. Cəmi altı il Azərbaycan Heydər Əliyevsiz

di. Bizi isə təmkinlə hər şeye ya-naşdırımız kimi, bu məsələyə də təmkinlə və səbirlə yanaşır-dıq. Çünkü bilirdik ki, biz buraya gələcəyik. Mən bunu bilirdim. Mən düz 20 il bundan əvvəl - 2003-cü il oktyabrın 15-də Azərbaycan xalqına və özümə o sözü vermişdim. Bəli, biz 20 il gözlədik, daha doğrusu 17 il. Uç il bundan əvvəl Şuşada biziş Bayraqımız qaldırıldı.

(Ardı 4-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Biz Ordumuzla, Silahlı Qüvvələrimizlə fəxr edirik, onlar bizim qürur mənbəyimizdir

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

Ancaq biz istədiyimizə nail olduq, Azərbaycan xalqının onilliklər ərzində olan arzularını çin etdik. Azərbaycan xalqının ləyaqətini bərpa etdik. Biz torpaqlarımızı geri qaytarmışıq, ərazi bütövlüyüümüzü bərpa etmişik, eyni zamanda, öz ləyaqətimizi bərpa etmişik.

Bax, burada oturmuş özünü "prezident" adlandıran 3 telxək bu gün öz layiqli cəzasını gözləyir. Bu binaların birində oturmuş, özünü "baş nazır" adlandıran bir adam görəsən bu gündəməni bizi hədələməye cürət edəcək? Onun da çayı bu gün istintaq təcridxanasında verilir. Burada özünü "xarici işlər naziри" adlandırmış bir separatçı o vaxt belə kinaya ilə deyirdi ki, Azərbaycan Bayrağını Xankəndidə qaldırmaq istəyirse, səfirlək açısından bizim ölkəmizdə. İndi onun da çayı orada, təcridxanada verilir. Bizim Bayraqımız isə bax, oradadır. Bu, dərs olmalıdır onlara. Əfsuslar olsun ki, mənim 20 il bundan əvvəl dediyim və ondan sonra dəfələrlə təkrar etdiyim sözlər onlara çatmadı. Onlar hesab edirdilər ki, bu, sadəcə olaraq, sözdür. Xeyr, mən nəyi demişəm, onu da etmişəm, bunu har kəbilir, o cümlədən Ermənistanda

xalqına bir daha demək istəyirəm ki, biz bu Qələbəyə layiqik. Azərbaycan xalqı bu Qələbəni öz qanı, canı bahasına əldə etmişdir. Bu gün burada qaldırıldığım Bayraq burada əbədi dal-

ğalanacaq və biz burada əbədi yaşayacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

* * *

Sonra dövlətimizin başçısı şəhərin ərazisində baxış keçirib.

Xankəndi şəhərinin komendantı, polis general-majoru Sədar Səfərov Prezident, Mü-

də Qarabağda həyata keçirilən lokal xarakterli antiterror tədbirlərindən sonra Azərbaycan Ordusu Kərkicahən qəsəbesini separatçılardan azad edib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Şuşa rayonunun Malibəyli kəndində olub.

Dövlətimizin başçısı kəndin ərazisində baxış keçirib.

Xatırladaq ki, Malibəyli kəndi 1992-ci il fevralın 11-də Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilib. Kənd 2023-cü il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirlərindən sonra separatçılardan təmizlənib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xocalı şəhərində

Prezident İlham Əliyev oktyabrın 15-də Əsgəran qalasında olub.

Dövlətimizin başçısı Əsgəran qalasına və əraziyə baxış keçirib.

Qeyd edək ki, XVIII əsrde Qarabağ xanı Penaheli xanın qəsəbəsi ilə inşa olunan Əsgəran qalası Azərbaycan memarlığının parlaq nümunələrindəndir. Qala Şuşadan 24, Xocalıdan isə 5 kilometr məsafədə yerləşir. Xocalı şəhəri 1992-ci ilde Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunduqdan sonra qala dağılıtlara məruz qalıb.

Bu il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirlərindən sonra Əsgəran qalasından separatçılardan azad edilib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xocavənd şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayraqını ucaldıb.

Sonra dövlətimizin başçısı şəhər ərazisində baxış keçirib.

Qeyd edək ki, Xocalı şəhəri 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə işğal olunub. Erməni işgalçılari Xocalıda Azərbaycan xalqına qarşı tarixin ən qanlı soyqırımlarından birini töredib. Bu soyqırımı nəticəsində 613 dinc sakın qətlə yetirilib.

Xocalı şəhəri 2023-cü il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində separatçılardan təmizlənib. Bu şəhərdə Azərbaycan Bayraqının dalğalanması Xocalı faciəsi qurbanlarının qanının yerde qalmadığını bir daha nümayiş etdirir.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xocalı rayonunun Əsgəran qəsəbəsində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayraqını ucaldıb.

Sonra dövlətimizin başçısı qəsəbə ərazisində baxış keçirib.

Qeyd edək ki, Əsgəran qəsəbəsi 1992-ci ildə Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub.

Qəsəbə 2023-cü il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində separatçılardan təmizlənib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının

zəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərinin Kərkicahən qəsəbəsində olub.

Dövlətimizin başçısı qəsəbənin ərazisində baxış keçirib.

Qeyd edək ki, qəsəbə 1991-ci il dekabrın 28-də Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub. Bu il sentyabrın 19-20-

da bunu bilirlər və bunu unutmasınlar. Vətən müharibəsinə unutmasınlar! Antiterror tədbirlərini unutmasınlar! Əgər yənədə Ermənistanda hansısa qüvvə revanş haqqında düşünürsə, bax, bu kadrlara yaxşı baxsun.

Əziz həmvətənlər, bu meydanda bu gün durmaq böyük xoşbəxtlikdir, böyük fərəhdir, qürur mənbəyidir. Mən qürur hissi ilə Azərbaycan Bayraqını bu gün qaldırıbmışam və doğma

birlərindən sonra separatçılardan təmizlənib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Ağdam-Füzuli avtomobil yolu tikintisi işlərinin gedisi ilə tanış olub.

Azərbaycan Avtomobil Yolla-

rı Dövlət Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, 2021-ci ilin oktyabrında təməli qoyulan və inşası sürətlə davam edən Ağdam-Füzuli avtomobil yolu Qarabağ iqtisadi rayonu ərazisində icra olunan, işğaldən azad edilmiş rayon və kendlərin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq layihələrdən biri sayılır.

Bərdə-Ağdam avtomobil yoluunun davamı olan bu yol Ağdam, Ağcabədi, Füzuli rayonlarının ərazisindən keçir. Uzunluğu 64,8 kilometr, hərəkət hissəsinin eni 15 metr təşkil edəcək yol 4 hərəkət zolaqlı olmaqla, birinci texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir.

Torpaq işlərinin icrası çərçivəsində yararsız sűxurun çıxarılmazı, qazma, yatağın genişləndirilməsi işləri davam etdirilir.

Həmçinin yol boyunca suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə müxtəlif ölçülü suötürücü borular, su keçidləri, zəruri olan yerlərde yeraltı və kommunika-

siya xətləri üçün nəzərdə tutulan ehtiyat keçidlərinin tikintisi aparılır. Yol üzərində layihələndirilən körpüllerin tikintisi davam etdirilir və yol əsasının inşası bütən hissələrde asfalt-beton örtüyün döşənməsi işləri görürlür.

Sonra yoluñ tikintisi ilə bağlı

görülen işləri eks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Qeyd edək ki, yolun inşası Bərdədən Ağdam və Füzuliyyədək, həmçinin eks istiqamətdə rahat gediş-gelişi təmin edəcək, yol boyu sosial-iqtisadi inkişafə müsbət təsir göstərəcək.

AZORTAC-in materialları əsasında

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfər edib

Oktyabrin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfər edib.

Dövlətimizin başçısı Füzuli rayonunun Cuvarlı kəndinin təməlinin qoyulması mərasimində iştirak edib.

Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işgaldən azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov kənddə görüləcək işlər barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, Cuvarlı kəndinin layihələndirilən ümumi ərazisi 115 hektardır. Kəndə 1697 nəfərin köçürülməsi planlaşdırılıb. Burada ümumilikdə 291 fərdi ev və 2-4 mərtəbəli 21 yaşayış binası tikilecek. Kəndin inşasının birinci mərhələsi üçün 28,1 hektar torpaq sahəsi ayrılb və 129 fərdi ev tikilecek. Bu mərhələdə kəndə 129 ailənin - 508 nəfərin köçürülməsi planlaşdırılır.

Qeyd edilib ki, kənddə çox-funksiyalı inzibati binanın, Bayraq meydanının, kafe-restoranın, mərasim evinin, cörək sexinin, aptekin, idman klubunun, ailə sağlamlıq mərkəzinin, 312 şagird yerlik orta məktəbin, 50 yerlik uşaq bağçasının, istirahət və yaşıllıq zonalarının, klub-icma mərkəzinin və kitabxananın, ticarət obyektiin, qonaq evinin tikintisi planlaşdırılıb. Burada əhalinin məşğulluğu üçün hər cür səraıt yaradılacaq. Qoçəhməddi kəndində 264 şagird yerlik məktəb, 25 yerlik uşaq bağçası da inşa olunacaq.

Diqqətənən etibarib ki, kənd tarixi enənələri qorumaqla müasir üslubda layihələndirilib.

Enerjiyə qənaət etmək məqsədilə alternativ enerjidən istifadə və istilik tutumlu evlərin inşası nəzərdə tutulub.

Prezident İlham Əliyev Cuvarlı kəndinin təməlini qoyub.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrin 16-da Füzuli rayonunun Qoçəhməddi kəndinin təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısına kənddə görüləcək işlər barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, Qoçəhməddi kəndinin layihələndirilən ümumi ərazisi 94,62 hektardır. Kəndə 1364 nəfərin köçürülməsi nəzərdə tutulub. Burada ümumilikdə 341 fərdi evin tikilməsi planlaşdırılıb. Kəndin birinci mərhələsi üçün 18,1 hektar torpaq sahəsi ayrılb və burada 204 fərdi ev inşa oluna-

yaradılacaq. Binada inzibati otaqlar, kafe, anbar və digər texniki sahələr də nəzərdə tutulub. Burada, həmcinin sauna və masaj otaqları, hakim, həkim, şərhçilər, məşqçilər üçün otaqlar və digər texniki-köməkçi otaqlar olacaq.

Diqqətənən etibarib ki, plana əsasən, ərazidə sünə ot örtülü minifutbol meydançası, açıq havada idman alətləri ilə təchiz edilmiş meydança və texniki bina da yaradılacaq.

Prezident İlham Əliyev idman kompleksinin təməlini qoyub.

Qeyd edək ki, bu idman kompleksi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 16 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının işğaldən azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda" dair I Dövlət Programı"na əsasən inşa olunacaq.

***
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev

Binaların altında qeyri-yaşayış sahələri, eləcə də həyətde istirahət meydançası, velosiped və yerüstü avtomobil dayanacaqları inşa ediləcək.

Kompleksdəki binalar daimi su, elektrik təchizatı və yüksəksüreli internet təmin olunacaq. İstilik və isti su təchizatı mərkəzləşdirilmiş qazanxana sistemi ilə həyata keçiriləcək. Binaların inşasında istilik tutumlu təbii materiallardan istifadə olunacaq.

Dövlətimizin başçısı ikinci yaşayış kompleksinin təməlini qoyub.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrin 16-da Füzuli şəhərində 240 yerlik uşaq bağçasının təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısına uşaq bağçası barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, uşaq bağçasının inşası üçün 2,4 hektar torpaq sahəsi ayrılb. Layihəyə əsasən, uşaq bağçası üçün əsas bina, oyun zonası, avtodatacaq və texniki zona yaradılacaq.

Məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin ikimərtəbəli binasında qrup, inzibati, texniki və tibb otaqları, idman və musiqi zalları, metbəx olacaq. Burada uşaqların rahatlığı, ilkin biliklärəyi yaradılması və oylənmələri üçün hər cür səraıt təmin olunacaq.

Dövlətimizin başçısına görüləcək işləri əks etdirən videoçarxa baxıb.

Sonra Prezident İlham Əliyev Füzuli şəhərində üçüncü yaşayış kompleksinin təməlini qoyub.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrin 16-da Füzuli şəhərində inzibati binanın təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısına görülecek işləri əks etdirən videoçarxa baxıb.

Bildirilib ki, inzibati binanın inşa olunacağı şəhərin mərkəzi ərazisində 12 hektardan çox sahə ayrılb. Inzibati binanın inşası üçün isə 4,4 hektardan çox ərazi nəzərdə tutulub. Burada parad meydanı, bir hektar sahədə park inşa olunacaq. Bundan başqa, digər regional qurumlar üçün də ərazi nəzərdə tutulub. Beş mərtəbədən ibarət inzibati binada ən müasir səraıt yaradılacaq.

Prezident İlham Əliyev görülecek işləri əks etdirən videoçarxa baxıb.

Dövlətimizin başçısına inzibati binanın təməlini qoyub.

***

AZƏRTAC-in materialları əsasında

FÜZULİ ŞƏHƏRİNDE İDMAN KOMPLEKSİNİN TƏMƏLQOYMA MƏRASİMİ

oktyabrin 16-da Füzuli şəhərində ikinci yaşayış kompleksinin təməlini qoyub.

Dövlətimizin başçısına kompleks barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, Füzuli şəhərinin Baş planına uyğun olaraq, əhalinin yüksək həyat seviyyə-

yaşıllıq zonalarının, klub-icma mərkəzinin və kitabxananın, ticarət obyektiin, qonaq evinin tikintisi planlaşdırılıb. Burada əhalinin məşğulluğu üçün hər cür səraıt yaradılacaq. Qoçəhməddi kəndində 264 şagird yerlik məktəb, 25 yerlik uşaq bağçası da inşa olunacaq.

Diqqətənən etibarib ki, kənd tarixi enənələri qorumaqla müasir üslubda layihələndirilib. Burada da enerjiyə qənaət məqsədilə alternativ enerjidən istifadə olunacaq və istilik tutumlu evlər tikilecek.

Prezident İlham Əliyev Qoçəhməddi kəndinin təməlini qoyub.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrin 16-da Füzuli şəhərində idman kompleksinin təməlini qoyub.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov dövlətimizin başçısına kompleks barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, ümumi sahəsi 17 hektar olan kompleksin baş planına əsasən, burada 200 yerlik tamaşaçı tribunası olan basketbol, voleybol, həndbol, badminton, minifutbol məşqərlərinin və yarışların, eyni zamanda, idmanın müxtəlif növləri üzrə turnirlərin keçirilməsinə imkan veren universal zal inşa edilecek. Bundan başqa, kompleksdə 100 yerlik tamaşaçı zali, güləş, cüdo, boks, karate növü üzrə məşq və trenajor zalları

sini təmin etmək məqsədilə müasir tələblərə cavab verəcək yaşayış məhəllələrinin salınması nəzərdə tutulub. İnşa olunacaq ikinci yaşayış kompleksi çox-funksiyalı zonada yerləşən iki ərazidən ibarətdir.

Ümumilikdə 2288 nəfər üçün nəzərdə tutulan kompleks üçün 9 hektardan çox ərazi ayrılıb. Ikinci yaşayış kompleksdə ümumilikdə 653 mənzil-dən 13-ü birotaqlı, 209-u ikiotaqlı, 281-i üçotaqlı, 150-si dördotaqlı olacaq.

ediləcək. Uşaq bağçasının həyətində oyun meydançaları salınacaq və digər zəruri infrastruktur yaradılacaq.

Prezident İlham Əliyev görləcək işləri əks etdirən videoçarxa baxıb.

Sonra dövlətimizin başçısı uşaq bağçasının təməlini qoyub.

Qeyd edək ki, Azərbaycan da uşaqların telim-tərbiyəsinə, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə, vətənpərvərlik ruhunda və sağlam yetişmələri-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Dövlətin nə qədər gücü olsa, nə qədər silahı olsa, nə qədər düzgün hərbi əməliyyatlar planlaşdırılsada, Qələbəni əldə edən əsgərdir, zabitdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 17-də "Füzuli Şəhəri Günü"ndə Füzuli şəhərinə köçmüş sakinlər və rayon icma-işçilərinin nümayəndələri ilə görüşüb.

Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Prezident İlham Əliyev: Salam-əleyküm.

Sakinlər: Xoş gəlmisiniz. Sizi görmeyimizə çox şadıq.

Şəhid bacısı: Salam, xoş gəlmisiniz.

Kişi sakın: Təbrik edirik, cənab Prezident. Var olasınız. Allaha şükür ki, Füzulidə də görüşə bildik.

Prezident İlham Əliyev: Əlbətə. Sağ olun.

Qadın sakın: Təşəkkür edirik, Sizi xoş gördük.

Prezident İlham Əliyev: Salam. Siz də xoş gəlmisiniz.

Sakinlər: Hər şey üçün min-nətdarıq. Qürurumuzsunuz.

Kişi sakın: Salam, cənab Prezident, xoş gəlmisiniz.

Prezident İlham Əliyev: Nece də gözəl bir gündür. Siz mənə "Xoş gəlmisiniz!" deyirsiniz. Men işgal dövründə həm füzulililərlə, həm digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə görüşlərdə dəfələrlə deyirdim ki, gün gələcək, siz mənə "Xoş gəlmisiniz!" deyəcəksiniz və bu gün geldi. Bu gün Füzulidə bayram gündür, şəhər gündür və eyni zamanda, Füzuli şəhərinin işgaldən azad olunmasının üçüncü ildönümüdür. Bu münasibətlə siz ürəkden təbrik edirəm, size cansaqlığı arzulayıram.

Sakinlər: Çox sağ olun, cənab Prezident, təşəkkür edirik. Sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Arzu edirəm ki, Füzulidə -doğma Vətənde rahat yaşayın, firavanlıq, rıfah içinde yaşayısınız.

Sadam ki, gənc nəsil də - füzulililərin gənc nəslidə öz doğma torpağına gəlməyə qərar verdi. Bu, doğrudan da, böyük hadisədir, çünki uşaqlar, yeniyetmələr, gənc nəsil bu torpaqları görməyiblər. Onlar bu torpaqlar barede ancaq sizin onlara danışdıqlarınızı ürəklərində saxlamışdır. Bu, xalqımızın böyüklüyünü göstərir. Onu göstərir ki, biz öz doğma diyərimizə bağlı olan xalqıq.

İşgal dövründə bəziləri, xüsusiş xaricdəki bəzi dairələr hesab edirdilər ki, iller keçdikcə Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını unudacaq, gənc nəsil, ümumiyyətlə, tam başqa bir tərzdə tərbiye alacaq. Qloballaşan dünya haqqında bir çox fərziyyələr irəli sürülürdü. Ancaq o təhlilcilər və eyni zamanda, siyasi müstəvidə olanlar bir şeyi anlaya bilməmişlər ki, Azərbaycan xalqının öz doğma diyarına nə qədər böyük sevgisi var, biz nə qədər doğma diyara bağlılıq.

Mənim yadimdadır, füzulililərlə və digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə coxsayılı görüşlərdə, xüsusişlə yeni şəhərciklərin açılışı tədbirlərində deyirdim ki, bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Biz çalışırıq və

çalışacaq ki, sizin yaşayış səviyyənizi yaxşılaşdırıraq, həyatınızı müəyyən dərəcədə yüngülləşdirək, ancaq bu, müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlar azad olunandan sonra Füzulidə, Ağdamda, Zəngilan da, Qubadlıda, Laçında, Kəlbəcərdə, Cəbrayılda, Şuşada daha gözəl evlər tikilecək, daha gözəl şərait yaradılacaq. Bax, bu gün geldi, artıq bu, gerçəkdir, bu, reallıqdır. Füzulinin yeni siması göz oxşayır.

Onu da bildirməliyəm ki, bu gün həm Füzulidə, həm bütün başqa şəhər və kəndlərimizdə həyata keçirilən layihələr dönya miqyasında şəhərsalma prinsiplərinin yeni qaydalarını təsbit edir və bunu təkcə mən yox, bir çox beynəlxalq ekspertlər qeyd edir. Xüsusilə, biliyin ki, Azərbaycanda iki dəfə Milli Şəhərsalma Forumu keçirilmişdir, Ağdamda və Zəngilanda və orada bizim bütün layihələrimiz təqdim edilmişdir. Beynəlxalq təşkilatlar bunu çox yüksək qiymətləndirirlər, çünki, doğrudan da, burada yaşayış üçün ən gözəl şərait yaradılıb, həm binaların daxili quruluşu, həm mənzillərin daxili dizaynı, həm mətbəəlilik prinsipi, binaların bir-birindən aralı olması, məsafə, hər şey gözənləlib. Yəni, rahat yaşamaq üçün bütün infrastruktur, şərait var. Bizim bütün şəhərlərimiz, bax, Füzuli kimi olacaq. Çünkü Füzulidə biz birinci şəhərsalma layihəsini icra edirik. Düzdür, laçınlılar füzulililərdən bir qədər tez öz doğma yurduna qayıtmışlar.

Amma Laçın şəhərində ermənilər qanunsuz məskunlaşma apardıqları üçün orada binaların bəziləri qalmışdır və biz o evləri sadəcə olaraq bərpa etdik, ən gözəl şərait yaradıq. Deməli, Laçının əvvəlki şəhərsalma mənzərəsi yerindədir. Burada isə şəhər tamamilə yenidən qurulur.

Füzulinin timsalında, eyni zamanda, bütün dünya, hətta bunu görmək istəməyənler görürər və görməlidirlər ki, erməni vəhşiliyi nədən ibarətdir. Biz uzun illər Qarabağ dərdimizin həqiqətlərini dünya birliliyinin diqqətinə çatdırmağa çalışanda bəziləri inanmırı, elələri de var idi ki, inanmaq istəmirdi. Bizim elimizdə o qədər de böyük sübutlar yox idi. Biz biliirdik ki, hər şey dağıdılıb, viran qo-

yulub, ancaq bu dərəcədə hətta biz təsəvvür edə bilmirdik. Çünkü işgəlçi dövlət heç kimi o vaxt bu bölgəyə buraxmırı, qadağan etmişdi. Nə üçün? Çünkü buraya gələn hər bir insan görəcəkdi, erməni vəhşiliyi nədən ibarətdir. Onun təzahürleri hər yerde görünür.

Men bunu dəfələr demişəm, indi bir çoxları bunu bilir, bir daha demək istəyirəm, Füzuli azad olunanda bir salamat bina tapa bilmədik ki, Bayraqımızı qaldıraq, bir hərbi hissədən başqa. Onun da həyətində direktə Bayraqımızı ucaldıq və buraya ilk dəfə gələndə, valah, hər bir azərbaycanlı kimi adamın ürəyi ağrıyırdı, məttəl qalırdı, dəhşətə gelirdi insan ki, bu dərəcədə düşmənciliyin mənbəyi nədir?! Axi biz ermənilərə ne etmişdik?! Bu onlara yanlayan yaşamışdır. Onlar bizim cœurümüzü yeyiblər, bizim hesabımıza onlar üçün şəhərlər, kəndlər qurulmuşdu, infastruktur yaradılmışdı. Sovet dövründə bütün bu işlərin həmisi Azərbaycan büdcəsi həsbəna görülmüşdür. İnsanlara zülm etmək, onlara işğənce vermək, Azərbaycan xalqına qarşı etnik təmizləmə aparmaq, görünür, onların üzündə olan o qara ləkələr idi. Biz onu bilməmişik və vaxt. Biz bir növ sadələvh olmuşuq. Ona görə mən deyirəm, biz heç vaxt işğali, əzab-eziyyəti unutmamalıyıq. Gənc nəsil də bunu bilməlidir. Bu gün bu məktəbdə oxuyan uşaqlar da bunu bilməlidir. Bilməlidir ki, bizim xalqımız hansı çətin sınaqlardan çıxıb, əyilməyib, sinməyib, özüne inanıb, ordusuna inanıb. İnanıb ki, bu gün gələcək, biz burada durub sizinlə bu bayram gününü qeyd edəcəyik.

Füzuli indi tamamilə yenidən qurulur. Dünən burada olarkən bir neçə önemli obyektin təməlini qoyduq. İki kəndin, uşaqların idman kompleksinin, yeni yaşayış məhəllələrinin, inzibati mərkəzin təməli qoyuldu. Yeni, aylar keçdikcə burada yaşayanların sayı da, təbii ki, artacaq. Mənə dünən məlumat verildi ki, 800-dən çox insan artıq yerləşib. Lillərin sonuna qədər burada təqribən 2 minə yaxın insan yaşayacaqdır. Böyük Qayıdış Programımızın birinci mərhələsinin sonunda - 2026-cı ilin sonunda 22 min insan Füzuli rayonunda

rada həyat qaynasın. Əminəm ki, müəyyən müddətdən sonra Qarabağ Azərbaycan iqtisadiyyatında bir təkanverici qüvvəyə çevriləcək. Çünkü bizim iqtisadiyyatımızın, bax, bura-dan qalxması ümumi inkişafa da böyük töhfə olacaqdır.

Bu gün bu bayram gününü qeyd edərkən, təbii ki, əziz şəhidlerimizin xatirəsinə hamımız bir daha öz dərin ehtiramımızı ifadə edirik. Men iki gün əvvəl Xankəndinin əsas, mərkezi meydanında xalqa müraciət edərkən demişdim ki, bu günə görə biz onlara borcluyuq. Bu, həqiqətdir. Dövlətin nə qədər gücü olsa, nə qədər silahı olsa, nə qədər düzgün hərbi əməliyyatlar planlaşdırılsada, Qələbəni əldə edən əsgərdir, zabitdir. O gedir, o, sinessini qabağa verir, o, ölümə gedir və Bayraqı da qaldırın odur. Onların qəhrəmanlığı bizim yaddaşımızdan heç vaxt silinməməlidir və silinməyəcək. Bu gün onların ruhu şadır ki, biz buradayıq, siz buradasınız və nə qədər acı olsada, onların yaxınları üçün, doğmaları üçün bir təselli var. O da odur ki, onlar canlarını fəda edərək tarixi Zəfer çalıblar. Biz Birinci Qarabağ mühərribəsində 15 minə yaxın şəhid verdik, amma torpaqlar da getdi. Əlbətə, həlak olan hər bir insan əvəzolunmazdır. Ancaq ikinci Qarabağ mühərribəsində əməliyyatlar elə planlaşdırıldı ki, itkiləri minimuma endirək və buna da nail olduq.

Bir daha demək istəyirəm ki, biz hər zaman, onlara borclu olmalıyıq. Gənc nəsil də daim bu ruhda tərbiye almmalıdır. Onların qəhrəmanlığı unudulmazdır, belə ağır coğrafi məkanda bu tarixi Qələbəni qazanmağın misli-bərabəri yoxdur. Düşmən bütün yüksəkliklərə götürmüştü. Buradan istənilən istiqamətə getsən görəsən ki, hər təpədə demək olar ki, onların postları, döyüş məntəqələri, bir neçə müdafiə xətti, tikanlı məftil və minalar, bunu yarmaq, atəş altında qabağa getmək nə qədər böyük cəsarət tələb edir. Bu, belə də dünyə herb tarixinde olmayıb. Olubsa, qoy, bize desinlər harada olub. Olmayıb, bunu Azərbaycan xalqı göstərməmişdir. Biz işgal dövründə elə gənc nəsil yetişdirdik ki, onlar Vətən, torpaq uğrunda ölüme getməyə hazır idi və ölüme də gedirdilər.

Əziz bacılar, qardaşlar, dostlar, bir daha təbrik edirəm. Bu gün həm sevincli, həm kədərli gündür. Qızımızın göz yaşları da, təbii ki, heç vaxt dayanmayaçaq. Bunu biz bilməliyik, 10 il keçəsə də, 20 il keçəsə də. Hamımız göz yaşları tökmüş və töküürük.

Təbrik edirəm, cansağlığı arzulayıram, uşaqlara yaxşı baxın, yetişdirin, vətənpərvər olsunlar, Vətənə bağlı olsunlar, bizim qəhrəmanlar kimi olsunlar, şöhrətimizi göylərə qaldırsınlar. Sağ olun.

* * *

Sonra dövlətimizin başçısı tədbir iştirakçıları ilə səhəbat edib, xatire şəkilləri çəkdirib.

Müstəqilliyimiz qurur mənbəyimizdir

Azərbaycan xalqı XX əsrin əvvələrində mövcud tarixi şəraiti dəyərləndirək müsəlman Şərqində ilk demokratik, hüquqi dövlətini qurdu. Dünyanın en qüdretli ölkələri tərəfindən tanınmasına baxmayaraq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşadı. Xalq Cümhuriyyətinin bolşevik işgalini nəticəsində sükut ugraması müstəqilliyin qorunub saxlanılması onun əldə edilməsindən daha çətin olması reallığını bir daha təsdiqlədi. Sovet imperiyasının 70 il tərkibində yaşamaq məcburiyyətində qalmış xalqımızı daim müstəqilliyini bərpa etmək arzusu ile yasaşa da, bu arzusunu yalnız ötən əsrin sonlarına doğru reallaşdırmaq imkanı qazandı.

18 oktyabr 2021-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Müstəqilliyin bərpasının 30-cu ildönümü münasibətlə xalqa müraciətində xalqımızı dövlətçilik ənənələrinin yenidən dirçəldilməsinin - müstəqilliyimizin bərpa edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar təbrik edərək bildirdi: "1991-ci il oktyabrin 18-də Azərbaycan XX əsrədə ikinci dəfə müstəqilliyə qovuşmaq imkanı qazanmış, "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiya Akti ilə özünün Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olduğunu dünyaya bəyan etmişdir. Azərbaycan müstəqilliyinin ilk illərində çoxsaylı təhlükələrlə üzləşmiş, ağır sınaqlardan keçmişdir. Da-xili çəkişmələr, dövlət idarəciliyindəki özbaşınlıq və səriştəsizlik, ağır siyasi və iqtisadi böhran ölkəni vətəndaş müharibəsi astanasına getirmiş, onun gelecek taleyini sual altına qoymuşdu. Məhz bu şəraitde Azərbaycan torpaqları Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğala məruz qalmış, yüz minlər soydaşımız öz dədə-baba yurdlarından didərgin düşməndür. Baş verənlər bir daha göstərmişdir ki, həqiqi müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu əldə etməkdən qat-qat çətindir".

Bu bir dənilməz faktdır ki, müstəqilliyin bərpasının ilk illərində respublikada hüquqi qaydaların son dərəcə zeif olması, dövlət idarəciliyinin iflic vəziyyətə düşməsi ayrı-ayrı siyasetçilərin, "könlüllü döyüşçü" adı altında qanunsuz silahlı əslələr yaratması nəticə etibarilə hakimiyyətdə olan qüvvələrin iflasını daha da sürtənləndirdi. Azərbaycan xalqı vətəndaş müharibəsinin astanasında, dövlət isə süqtun ərefəsində idi.

Yalnız 1993-cü ildə ikinci dəfə həkimiyətə qayıdan Ulu Önder Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyini əbədi və dönmez etdi. Xalqın təkidli tələbi ilə həkimiyətə qayıdan dahi rəhbər özü ilə bərabər Azərbaycana siyasi müdriklik getirdi. Məhz Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin zəngin siyasi təcrübəsi, yüksək idarəciliy bacarığı, doğma Vətənə olan tükənməz sevgisi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini təhlükədən qurtardı.

Müdrük rəhbər ölkədə xoş və anarxiyanı, cəmiyyətdə hökm sürən iqtisadi, siyasi və mənəvi-psixoloji gərginliyi aradan qaldırdı. Müstəqil Azərbaycan Respublikası möhkəm əsaslar üzərində yeni iqtisadi xəttini tutdu. Dünyaşöhrəti siyasi rəhbər qarşıya çıxan bütün sərhədləri yardı və qisa vaxt ərzində Azərbaycanın səsi en nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların kürsüsündə gəldi. Müstəqilliyin əvəziz bir nemət olduğunu və xalqın tarixi taleyində çox önəmlili rol oynadığını böyük qurur hissi ilə bəyan edən Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyini əbədi, sarsılmaz və dönmez etdi. Əsl müstəqillik isə öz sərvətlərinin tam sahibi olmaq deməkdir. 1994-cü ilin 20 sentyabrında müdrik rəhbərin müəllifi olduğu nəhəng neft müqaviləsi - "Ösrin müqaviləsi" imzalandı. Bununla da Azərbaycan ilk dəfə olaraq dünya qarşısında öz sərvətlərinin sahibi kimi çıxış etdi. 1993-cü ildən başlayaraq dövlət müstəqilliyinin möhkəmlənməsi istiqamətində görülen işlər və atılan məqsədyönlü addımlar

Azərbaycanın bugünkü uğurları üçün on etibarlı təməl oldu. Nəhayət, əger müstəqillik Azərbaycanın suveren dövlət kimi mövcud olması tarixi zərətdən irəli gelən hadisə idisə, onun müstəqilliyinin əbədiliyi və dönəməzliyi Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin adı və fealiyyəti ilə bağlı olan müasir tariximiz ən şərəfləi şəhifəsidir. Məhz Ulu Önder Heydər Əliyev Azərbaycanın dünyaya, dünyanın Azərbaycana gerəkli olduğunu sübut etdi.

Ulu Önderin həyata keçirdiyi təxirəsalınmaz tədbirlərin nəticəsi kimi, bir tərəfdən milli ordunun formalasdırılması, Azərbaycanın milli mənafələrini qorumağa qadir nizam silahlı qüvvələrinin yaradılması, torpaqlarımızın müdafiə olunması ilə bağlı mühüm addımlar atılmış, digər tərəfdən atəşkəsə nail olunmaq üçün bütün siyasi və diplomatik vasitələr işə salınmış, bunun nəticəsində 1994-cü il mayın 12-də ölkəmiz üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən atəşkəsə nail olunmuşdur.

Dünyaşöhrəti, evezolunmaz tarixi şəxsiyyət olan Heydər Əliyevin xarici siyaset məsələlərinə əhəmiyyət verməsi, beynəlxalq məqyasda etiraf olunan uğurlu və cəsarətli addımlar atması, milli məsələlər namine en nüfuzlu tribunalardan bacarıq və meharətə istifadə etməsi Azərbaycan dövlətçiliyinin bu günü və geləcəyi baxımdan son dərəcə əhəmiyyətli olub. Dahi rəhbərin feal diplomatiyası nəticəsində Azərbaycan dünyanın demokratik dövlətlərinin və aparıcı ictimai təşkilatlarının ölkəmizə, onun zorla cəlb olunduğu silahlı münəqşiqəye münasibətinin əsaslı surətdə dəyişməsinə nail olub.

Ulu Önderin xarici siyasetinin əsasını sülh, beynəlxalq hüquq normalarına, sərhədlərin bütövülüyünə və toxunulmazlığına, dövlətlərin ərazi bütövülüyünə hörmət və qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq prinsipləri təsəkküf edib. Onun dünya təcrübəsinin bütün nəlliyyətlərinin, sivil beynəlxalq normaları özündə tam əks etdirən sülhsevər xarici siyasetinin əsasında isə, birinci növbədə, milli müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi, dövlətlərin hüquqlarına hörmətə yanaşılması, bütün mühəbəsli münasibətlərin sülh və danışığları yolu ilə həll edilmesi, qarşılıqlı surətdə faydalı iqtisadi, elmi və mədəni əməkdaşlıq yaradılması, həmcinin dövlətlərarası əlaqələrin mane olan her cür məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması prinsipləri dayanırdı. Bütün türk dünyasının en nüfuzlu şəxsiyyəti olan Heydər Əliyev 1992-ci ildən başlayaraq türkəlli dövlətlər arasında iqtisadi, siyasi və mədəni əlaqələrin genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi sahəsində də gərgin fealiyyət göstərib, uğurlu nəticələrə nail olub.

Tarixin sərt və amansız sınaqları dövründə dünyanın ayrı-ayrı ölkələrinə səpələnərək yaşamaq məcburiyyətində qalmış azərbaycanlıların birlik və həmrəyliyinin əlde edilməsi işində müdrik rəhbərimiz müstəsnə xidmətləri vardır. O, dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması və onların bir Vətən - müstəqil Azərbaycan etrafında six birleşməsi üçün daim və əzmələ səy göstərmiş, bu istiqamətdə son dərəcə əhəmiyyətli qərarlar qəbul etmişdir.

Türk dünyasının sönməyən günəşini olan Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev öz gücünə, təcrübəsinə güvenən dahi siyasetçi kimi dəfələrle söylədiyi məşhur kələməna sadıq qaldığını sübut etdi. Bəlli, "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədidir, sarsılmazdır, dönəməzdır".

Hər bir liderin dövlət idarəciliyində qazandığı uğur və nəlliyyətləri şərtləndirən başlıca amillərdən biri də ciddi təmələ söykənən siyasi varişlik ənənələrinin qorunmasıdır. Söhbət ölkənin və dövlətin sabit, dinamik iqtisafının təkamül yolu ilə davam etdirilməsi xəttinin etibarlı şəkildə qorunmasından gedir. Bu baxımdan Ulu Önderin böyüklü həm də ondadır ki, güclü dövlət yaratmaqla yanaşı, onu özün-

dən sonra inamlı idarə edəcək, coxşaxəli mütərəqqi islahatların varisiyini uğurla yerinə yetirəcək peşəkar lider, layiqli davamçısını yetişdirdi. Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasi kursunu davam etdirmək kimi çətin və məsuliyyəti bir missiyanı üzərinə götürmüş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev öz siyasetini bu ənənəyə uyğun qurur.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi coxşaxəli islahatlar dövlətimizin siyasi xarakterini və inkişaf yolunu müəyyən edir. Bu müəyyənənəsəmə Azərbaycanın qısa müddət ərzində iqtisadi inkişaf göstəricilərinə görə dündəyada lider dövlətlərdən birinə çevriləsi, iqtisadi sahədə kecid dövrünü başa vurması faktıdır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, Bakı-Tbilisi-Qars kimi nəhəng layihələrin gerçəkləşməsi, respublikamızın ümumilikdə Avropa regionunun gələcək enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarından birinə çevriləsi xalqımızın dünya arenasında layiqli yeri təmin edir.

Müstəqil Azərbaycan Heydər Əliyevin dövlətçilik və siyasi idarəcilik konsepsiyasına istinad edərək yeni uğurlara doğru inamlı irəliləyir. Dövlət başçısı İlham Əliyev mütərəqqi inkişaf stratejiyasını davam etdirməkə yanaşı, onu yeni dövrün tələblərinə uyğun zənginləşdirərək, sosial-iqtisadi islahatlarla demokratikləşdirmə proseslərinin paralel şəkildə aparılmasına çalışır. Dövlət müstəqilliyinin bərpasının ilk illərində yaşadığımız böyük problemlər indi yaddaşımızın acı xatirəsinə çevrilib.

Müzəffər Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə 30 ilə yaxın Ermənistan silahlı birleşmələrinin işgali altında qalmış tarixi torpaqlarımızı qüdrətli Azərbaycan Ordusuna 44 günlük Vətən müharibəsində azad etdi. Məhz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müdrik və uzaqgören siyaseti, dəmir iradesi, yüksək diplomatik bacarığı sayəsində Qurtuluşdan Zəfərə doğru irəliləyən Azərbaycan haqqı mübarizəsində dünyaya qalib olduğunu sübut etdi. Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövülüyü təmin olundu. Bu gün Xankəndidə, Şuşada, Xocalıda, Əsgəranda və digər işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə üçrəngli Azərbaycan bayrağı əzəmətlə, qururla dalğalanır.

Qüdrətli Azərbaycan Ordusu Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini, ərazi bütövülüyünü hər an, her zaman qorumağa qadirdir...

Əbədi, dönəməz, sarsılmaz olan müstəqilliyimizin bərpasının 32-ci ildönümü ilə xalqımızın dəfələr, daha möhtəşəm keçirir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin qanunvericilik təşəbbüsü əsasında Milli Məclisin qəbul etdiyi "Müstəqillik Günü haqqında" qanunda deyilir: "2021-ci il oktyabrin 18-də Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin bərpa edilməsinin 30 il tamam olur. Azərbaycan xalqı 1991-ci ildən sonra ilə də bu bayramı təmən etməli, öz ərazi bütövülüyü bərpa etmiş qalib xalq kimi qeyd edir. Bu baxımdan dövlətçilik tariximizdə müstəsnə əhəmiyyətli mərhələlərin, xüsusən müstəqilliyin əlde edilməsi və bərpası kimi tarixi günlərin onların mahiyyəti və məzmununa uyğun daha dəqiq ifade olunması böyük onəm kəsb edir".

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi 1991-ci il oktyabrin 18-i "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyin haqqında" Konstitusiya Akti ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyinin Bərpası Günü yeni adla "Müstəqilliyin Bərpası Günü" kimi qeyd edilir və ediləcək.

Xalqımız bu tarixi günü böyük qurur hissi ilə yaşadır, yaşadacaq.

Lalə HÜSEYNOVA
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyə Aralıq dənizində hərbi təlimlər keçirir

Türkiyə Hərbi Dəniz Qüvvələrinin Aralıq dənizindən şərqində faktiki atış təlimləri başlayıb.

Türkiyə bununla bağlı NAVTEX (dəniz bildiriş) elan edib.

Koordinat olaraq Şimali Kipr Türk Cumhuriyyətinin sahilərinə yaxın bölgədə keçiriləcək təlimlərin oktyabrın 16-dan 20-dək davam edəcəyi bildirilib.

Qeyd edək ki, Türkiye bu ay Aralıq dənizində dəbir təlim keçirəcək. Türkiye və Şimali Kipr Türk Cumhuriyyətinin her il birgə həyata keçirdiyi "Şəhid Leytenant Caner Gönyeli Ax-tariş-Xilasetmə Çağırış Təlimi" oktyabrın 23-dən 27-dək davam edəcək.

ABŞ Aralıq dənizinin şərqinə ikinci təyyarədaşlıq gəmi göndərib

ABŞ Aralıq dənizinin şərqinə ikinci təyyarədaşlıq gəmi göndərib.

Bu baradə ölkənin müdafiə naziri Lloyd Austin bildirib.

O, bu qərarı İsrailə qarşı aqressiv hərəkətlərin qarşısını almaq və HƏMAS-in İsrail ərazisində hücumundan sonra dəha böyük müharibəni qızışdırmaq cəhdələri ilə izah edib.

"ABŞ-in hərbi mövcudluğunu bu şəkildə genişləndirilməsi bizim İsrailin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün güclü öhdəliyimizi və dövlətlərin və ya qrupların bu müharibəni qızışdırmaq cəhdələrinin qarşısını almaq isteyimiz nümayiş etdirir", - deyə nazir qeyd edib.

Qeyd edək ki, bu həftənin əvvəlində "General R. Ford" təyyarədaşlıq gəmisi Aralıq dənizinin şərqinə gəlib.

Danimarka Ukraynaya ilk F-16-ları gələn ilin əvvəlində verə bilər

Danimarka çox güman ki, 2024-cü ilin birinci rübündə Ukraynaya ilk F-16 qırıcılarını tədarük edə bilər.

Bunu Danimarkanın müdafiə naziri Troels Lund Poulsen həmkarları ilə NATO-nun Brüssel sədəkə menzil qərargahındakı görüşündən önce jurnalistlərə deyib.

"Mart və ya aprel aylarında döyüş təyyarələrinin ilk partiyasını Ukraynaya təhvil verə biləcəyimizi gözləyirik. Lakin ukraynalı hərbçilərin bu təyyarələrdən istifadə edə bilməsi üçün böyük işlər görülməlidir", - deyə nazir vurğulayıb.

"Gizir hazırlığı kursu"na qəbul olan kursantların andicmə mərasimi keçirilib

Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində Heydər Əliyev adına Hərbi İnstituta orta ixtisas təhsili pilləsi üzrə ("Gizir hazırlığı kursu"na) qəbul olan kursantların andicmə mərasimi keçirilib.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, əvvəlcə Ulu Önder Heydər Əliyevin və Vətənimizin müstəqilliyi uğrunda şe-

Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təhsil sisteminin inkişafına göstərdiyi qayğıdan, Azərbaycan Orduunda hərbi təhsil sahəsində aparılan islahatların müsbət nəticələrindən, eləcə də ordumuzun Türkiyə modelinə uyğunlaşdırılması istiqamətində görülen işlərdən danışib.

Sonra kursantlar sıra

hidlik zirvəsinə ucalan soydaşlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Milli Müdafiə Universitetinin rektoru professor, general-leytenant Heydər Pişiyev çıxış edərək mərasim iştirakçılarını salamlayıb, kursantlara təhsil

müddətində ve gələcək xidmetlərində uğurlar arzulayıb.

General-leytenant H.Pişiyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı

meydanında Hərbi Andi qəbul ediblər.

Yekunda şəxsi heyətin tentənəli marşla tribuna öündən keçidi olub.

Məktəblilərlə hərbi vətənpərvərlik mövzusunda görüşlər keçirilib

Gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhundada təribyi olunması və onlara dövlətciliyə sədəqət hissənin təlqin edilməsi məqsədi cari ilin fəaliyyət planına uyğun olaraq keçirilən görüşlər davam edir.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, plana əsasən, Milli Müdafiə Universitetinin (MMU) nümayəndə heyəti respublikanın bir neçə orta məktəbinde şagirdlərlə görüşüb.

Əvvəlcə Ulu Öndər

Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Görüş zamanı şagird-

lərlə hərbi vətənpərvərlik və milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanılması mövzularında söhbətlər aparılıb, onlara müvafiq tövsiyələr verilib.

Sonda şagirdləri məraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Azərbaycan Respublikasında dövlət kommunikasiyasının təkmilləşdirilməsi və bu sahədə təcrübə mübadiləsi məqsədilə 30 dövlət qurumunun ictimaiyyətlə əlaqələr sahəsində məsul əməkdaşlarından ibarət nümayəndə heyətinin Türkiyə Respublikasına səfəri başa çatıb.

AZERTAC xəbər verir ki, oktyabrın 14-də Azərbaycan nümayəndə heyəti tərəfindən Türkiyə Respublikasının Prezident Administrasiyasının Kommunikasiya İdarəəsinin İstanbul şöbəsində və "TRT World" telekanalında görüşlər keçirilib.

Görüşlər zamanı İstan-

Azərbaycanın dövlət qurumlarının ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul şəxslərinin Türkiyəyə səfəri başa çatıb

bulda daimi və müvəqqəti akreditasiya olunan media ilə iş, böhran zamanı kommunikasiya

valiliyinin kommunikasiya fəaliyyəti, habelə "TRT World" kanalının dünyada media brendine çevrilmə-

si, peşəkar beynəlxalq jurnalistika, TRT-nin yeni onlayn televiziya konsepsiyası, dəyişən beynəlxalq və regional siyasi gündəliyi əvvələr vəzifələr haqqında təqdimatlar edilib və digər məsələlər müzakirə olunub.

Səfər zamanı Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyi, Milli Müdafiə Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Anadolu Agentliyi, Radio və Televiziya Ali Şurası (RTÜK) və digər qurumlarda görüşlər keçirilib.

Baş redaktorun müavini

mayor
Mehmməd NƏSİRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəhərət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şəhər" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Lala HÜSEYNOVA

Qəzetin hesabı

Nerimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günler) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzindən
sehifələnərək "Hərbi Nəşriyyat" in mətbəsində hazırlanır
diapozitivlərən çap olunur. Əlyazmaların rəy verilməri,
teqdim edilən yazılar müellifi qaytarılır.

Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361

Sifariş № 600
Nüsxə 4760

İdmən

Azərbaycan güləşçisi ardıcıl ikinci dəfə dünya çempionu olub

Türkiyədə çimərlik güləşi üzrə mövsümə yekun vurulub.

Muğla bölgəsinin Sarigerme qəsəbəsində keçirilən Dünya Seriyasının final mərhələsində İbrahim Yusubov (90 kilogram) gümüş medal qazanıb. Ramiz Həsənovla (70 kilogram) Oyan Nəzəriani (+90 kilogram) isə 4-cü yeri tutub.

Seriyanın 5 mərhələsinin yekununa əsasən, 90 kilogramda hamidən çox xal toplayan İ.Yusubov titulunu qoruyub və ardıcıl 2-ci dəfə dünya çempionu olub.

Öncəki dünya çempionatlarında qızıl və gümüş medal qazanmış Oyan Nəzəriani medal kolleksiyasını tamamlayıb və bu dəfə bürünc medala sahib çıxb. Ramiz Həsənov (70 kq) isə yekunda 4-cü yeri tutub.

Azərbaycan şahmatçısı dünya çempionu olub

Azərbaycan şahmatçısı Məhəmməd Muradlı İtaliyanın Sardiniya adasında keçirilən 20 yaşa qədər qız və oğlan idmançıları arasında blits üzrə dünya çempionu olub.

O, 11 oyundan 9,5 xal toplayaraq qızıl medal qazanıb.

Xanım şahmatçılara yarısında Gövhər Beydullayeva 7,5 xal toplamaqla liderdən 1 xal geri qalıb. Yekun nəticədə G.Beydullayeva blits üzrə turnirdə bürünc medalın sahibi olub.

Qeyd edək ki, iki gün əvvəl rapid üzrə dünya çempionatında Azərbaycan şahmatçısı Gövhər Beydullayeva birinci yere ləyiq görülərək dünya çempionu olub. Beləliklə, Azərbaycanın iki şahmatçısı mötəbər yarışda ümumilikdə üç medal əldə edib.

Azərbaycan atıcı Avropa Kubokunda bürünc medal qazanıb

Azərbaycan atıcı Ruslan Lunyov Xorvatianın paytaxtı Zagrebde keçirilən Lapua Avropa Kubokunda bürünc medal qazanıb.

O, 25 metr məsafəyə standart tapançadan atəşəcəma yarışında üçüncü yeri tutub.

Boksçularımız Avropa Kubokunu beş medalla başa vurublar

Monteneqronun Budva şəhərində keçirilən boks üzrə Avropa Kubokuna yekun vurulub.

Azərbaycan millisi 29 ölkədən 156 idmançının qatıldığı yarışda 1 gümüş və 4 bürünc medalla başa vurub.

63,5 kilogram çəkidi çıxış edən Məlik Həsənov finalda Qabil Məmmədovla (Rusiya) üz-üzə gelib. Zədəli olan Azərbaycan təmsilçisi sonadək mübarizə aparsa da yekunda rəqib qalıb gəlib. Nəticədə M.Həsənov öz çəkisində ikinci yeri tutub.

Ondan önce Tural Sarıev (48 kilogram), Tayfur Əliyev (60 kilogram), Sərxan Əliyev (71 kilogram) və Mirşərif Kazımkəzadə (75 kilogram) bürünc medala yiyələnib.

AZERTAC-in materialları əsasında

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmet hərbi qulluqçuları baş çavuş Adigözəlov Ceyhun Həsərət oğluna məxsus AD № 0029713 nömrəli və kiçik çavuş Zeynalov Nəvai Ədalət oğluna məxsus AD № 0040909 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əsger Hüseyinli Pərviz İslam oğluna məxsus SX № 0710093 nömrəli hərbi bilet itdiyi üçün etibarsız sayılır.